

RAN-2501001204030009 / 2501000104033103
B. A. (Sem.-IV) Examination April - 2026
Sociology
10 Major - Sociology of Development (Paper - X-10)
[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) Figures to the right indicate full marks of the question. (3) All questions are compulsory.	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર. 1. નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 10**
1. 'The Asian Drama' પુસ્તકના લેખક કોણ છે?
 2. અલ્પ વિકાસના ખ્યાલ સાથે જોડાયેલ કોઈપણ બે પ્રણેતાના નામ જણાવો.
 3. પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાનો સમયગાળો જણાવો.
 4. પ્રધાનમંત્રી જનધન યોજના (PMJDY)ની શરૂઆત ક્યારે કરવામાં આવી હતી?
 5. નીતિ આયોગના હોદ્દાની રૂએ અધ્યક્ષ તરીકે કોણ હોય છે?
 6. ભારતમાં વિકાસના કયા માર્ગને અપનાવવામાં આવ્યો છે?
 7. ટકાઉ વિકાસની વ્યાખ્યા આપો.
- પ્ર. 2. માનવ વિકાસનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી તેના મુખ્ય સ્તંભો, ધ્યેયો અને પરિણામોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- આયોજનનો અર્થ આપી તેના પ્રકાર, ઉદ્દેશ્યો અને આયોજિત વિકાસના અભિગમો સવિસ્તાર જણાવો.
- પ્ર. 3. પંચાયતીરાજનો અર્થ આપી, ગ્રામ પંચાયત, તાલુકા પંચાયત અને જિલ્લા પંચાયતના કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 13**
- અથવા**
- સ્વૈચ્છિક સંગઠનનો અર્થ આપી, સ્વૈચ્છિક સંગઠનના લક્ષણો અને પ્રકારોની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો.
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14**
1. આર્થિક વિકાસ
 2. પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજના
 3. નાગરિક સમાજ
 4. સુકન્યા સમૃદ્ધિ યોજના

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write any five short answers to the following question. 10**
1. Who is the author of the book 'The Asian Drama'?
 2. Name any two pioneers associated with the concept of underdevelopment.
 3. State the duration of the first five-year plan.
 4. When was the Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana launched?
 5. Who is the Ex-officio Chairperson of NITI Aayog?
 6. Which path of development has been adopted in India?
 7. Define sustainable development.
- Q. 2. Clarify the concept of human development and discuss its main pillars, goals and outcomes in detail. 13**
- OR**
- Explain the meaning of planning, its types, objectives and approaches to planned development in detail.
- Q. 3. Give the meaning of Panchayati Raj. Discuss in detail the functions of Gram Panchayat, Taluka Panchayat and District Panchayat. 13**
- OR**
- Give the meaning of voluntary organization. Discuss in detail the characteristics and types of voluntary organization.
- Q. 4. Write short notes. (Any Two) 14**
1. Economic Development
 2. First Five-Year Plan
 3. Civil Society
 4. Sukanya Samriddhi Yojana
-